
Výbor pre dopravu a cestovný ruch

2015/2324(INI)

25.5.2016

STANOVISKO

Výboru pre dopravu a cestovný ruch

pre Výbor pre regionálny rozvoj

k stratégii EÚ pre alpský región
(2015/2324(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Daniela Aiuto

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre dopravu a cestovný ruch vyzýva Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže alpský región, ako je vymedzený v Alpskom dohovore, predstavuje podobne ako ostatné európske horské oblasti dôležitú výzvu, pokiaľ ide o rozvoj jeho úlohy v rámci európskej dopravnej siete, pretože sa vyznačuje nízkou hustotou obyvateľstva, jedinečnými druhmi spojení, jedinečnou dostupnosťou služieb a osobitými miestnymi hospodárstvami;
- B. keďže osobitná geomorfológia tohto makroregiónu by sa nemala považovať za prekážku spojení, ale skôr za možnosť rozvinúť udržateľné intermodálne dopravné služby na základe regionálnych modelov najlepších postupov v kombinácii s ochranou a podporou prírodného, environmentálneho a kultúrneho dedičstva a biodiverzity a zmierňovaním zmeny klímy;
- C. keďže finančné zdroje by sa mali nasmerovať a investovať najmä do rozvoja verejných dopravných spojení v alpských regiónoch, a to na základe ukazovateľov prispôbených špecifickým podmienkam v horských oblastiach, prostredníctvom zlepšenia existujúcich železničných spojení – najmä v cezhraničnej doprave, ďalej do podpory malých mestských centier prostredníctvom zlepšovania prístupnosti pracovísk a dostupnosti udržateľných stredísk cestovného ruchu, ako aj do zabezpečenia služieb základnej zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a starostlivosti o deti, aby sa uľahčilo vytváranie nových kvalitných pracovných príležitostí na miestnej úrovni a ochránilo sa životné prostredie a prírodné zdroje vrátane vodných zdrojov;
- D. keďže na alpský región má nepriaznivý vplyv vyľudňovanie vidieka a starnutie obyvateľstva; keďže efektívna verejná doprava, vysokorýchlostné internetové pripojenie a udržateľný celoročný cestovný ruch by mohli prispieť k tomu, aby bol alpský región príťažlivejší pre mladých ľudí a uľahčil sa prístup k zamestnaniu;
- E. keďže päť z deviatich základných koridorov siete TEN-T, ktoré sú dôležité z hľadiska európskeho a regionálneho rozvoja a dosahovania cieľov stanovených v bielej knihe o doprave, sa tiahne cez Alpy a keďže ich realizácia si vyžaduje spoločné a koordinované finančné úsilie zo strany členských štátov do roku 2030;
- F. keďže s cieľom uplatniť zásady stanovené v rámcovom dohovore a iniciatívy, ktoré sa majú realizovať v praxi, bolo prijatých niekoľko protokolov a memoránd o porozumení, v ktorých sa vymedzili konkrétne opatrenia v rôznych oblastiach vrátane dopravy, cestovného ruchu, ochrany pôdy, priestorového plánovania, trvalo udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny, aby sa umožnilo realizovať spoločné projekty týkajúce sa transeurópskych dopravných sietí, a keďže členské štáty následne uzavreli bilaterálne dohody na účely využitia financovania z Nástroja na prepájanie Európy (NPE) v spojení s financovaním z ich vlastných národných rozpočtov;
- G. keďže makroregionálna stratégia Komisie má poskytnúť nástroje na posilnenie regionálnych kapacít, najmä prostredníctvom podpory udržateľného dopravného prepojenia, intermodality a interoperability v osobnej a nákladnej doprave, s cieľom

dosiahnuť presun dopravy z ciest na železnicu; keďže niektoré regióny, ktoré sú súčasťou iných susedných makroregiónov (región Jadranského mora, podunajská oblasť), by mali využívať prekrývajúce sa oblasti s cieľom zlepšiť prepojenosť, prístup a intermodalitu;

- H. keďže Komisia vo svojom oznámení o stratégii EÚ pre alpský región poukazuje na potrebu znížiť vplyv dopravy cez Alpy s cieľom zachovať environmentálne dedičstvo Álp, ako aj na význam vykonávania stratégie, ktorá miestnemu obyvateľstvu prinesie lepšie environmentálne podmienky; keďže rovnováha, ktorú treba nájsť medzi dopravnou infraštruktúrou a ochranou regiónu, je už niekoľko desaťročí považovaná za hlavnú výzvu; keďže by sa však všetky produktívne investície mali zakladať na posúdení životného cyklu spolu s posúdením vplyvov na životné prostredie, ktoré sú potrebné na odvrátenie hlavných rizík spojených s prírodnými katastrofami v tak zraniteľnej oblasti, ako je alpský región;
1. berie na vedomie územné vymedzenie podľa Alpského dohovoru a súvisiace protokoly v oblasti dopravy a cestovného ruchu, ako aj akčný plán Komisie zameraný na zlepšenie udržateľnosti dopravného prepojenia v rámci regiónu a smerom do tohto regiónu a na podporu intermodality, interoperability a kvality intermodálnych dopravných systémov a systémov mobility v súlade s modelmi najlepších postupov;
  2. víta otvorenie svätogothardského tunela 1. júna 2016; vyzýva Komisiu a príslušné alpské členské štáty, aby pred plánovaním ďalších tunelov vyhodnotili, akým spôsobom sa v dôsledku otvorenia nových tunelov zmenili dopravné toky a podiel nákladnej dopravy, napríklad na brennerskej trase; požaduje, aby sa pozdĺž koridorov v náležitých prípadoch zabezpečil dostatočný počet terminálov železničnej a cestnej dopravy, a to v záujme podpory cieľa presunúť nákladnú dopravu z ciest na železnicu;
  3. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v oblasti plánovania dopravy upevnili viacúrovňové riadenie a aby v prevažne hornatom alpskom regióne vykonávali politiku udržateľného rozvoja dopravnej infraštruktúry, ktorá je pre región inkluzívna a neinvazívna a ktorá ho chráni, a aby podporovali vyvážený rozvoj ekonomicky slabších regiónov a oblastí z hľadiska cestovného ruchu, sociálnej súdržnosti, ekonomického napredovania a zamestnanosti; a regionálneho rozvoja; zdôrazňuje, že pri plánovaní politiky dopravnej infraštruktúry by malo byť prioritou posúdenie nepriaznivých vplyvov vrátane vplyvov na životné prostredie a ich a minimalizovanie; žiada, aby sa poskytovala podpora s cieľom podnietiť postupný presun z cestnej dopravy na železničnú dopravu a dopravu poháňanú alternatívnymi zdrojmi energie v záujme zníženia emisií znečisťujúcich látok;
  4. vyzýva Komisiu, aby sa zamerala aj na optimalizáciu kapacity existujúcej infraštruktúrnej siete, a to s celkovým cieľom lepšie implementovať sieť TEN-T; zdôrazňuje, že by sa nemali financovať infraštruktúrne projekty, ktoré by viedli k vytvoreniu zbytočného alebo neprimeraného rizika z hľadiska životného prostredia, prírodných zdrojov alebo verejného zdravia;
  5. zdôrazňuje, že by sa mala zlepšovať a podporovať prepojenosť a dostupnosť regiónu vo dne i v noci a počas víkendov a zároveň zabezpečiť ochrana životného prostredia a vodných a pôdnych zdrojov, ako aj zapojenie miestneho obyvateľstva prostredníctvom plného zapojenia politických predstaviteľov a subjektov s rozhodovacou právomocou na všetkých úrovniach, najmä na regionálnej a miestnej úrovni, a organizácií občianskej spoločnosti (MVO), ako aj prostredníctvom podpory verejných konzultácií;

6. domnieva sa, že rozvoj infraštruktúry v horských oblastiach by viedol k rozvoju MSP a zvýšeniu atraktívnosti týchto oblastí z hľadiska MSP, pričom by umožnil, aby sa v týchto oblastiach usadili špecifické odvetvia, ktorým by ich poloha priniesla vďaka miestnemu prostrediu (teplota, čistý vzduch) výhody, čím by sa vytvorili nové pracovné miesta a prispelo by sa k udržateľnému rozvoju regiónu; nabáda členské štáty, aby obnovili a opravili staré nepoužívané chodníky pre turistov, skvalitnili ich a umožnili tak ich opätovné využívanie s cieľom predísť ich opusteniu, spustnutiu a prípadne hydrogeologickej destabilizácii;
7. vyzýva členské štáty tvoriace súčasť alpského regiónu, aby spolupracovali s cieľom zabezpečiť, aby boli poplatky za tranzit čo najjednoduchšie a v súlade s európskymi normami, najmä v prípade tých krajín, kde je vzhľadom na ich zemepisnú polohu nutné prejsť cez iné krajiny;
8. zastáva názor, že by sa mal posilniť rozvoj a dostupnosť informačných a komunikačných technológií prostredníctvom rýchlejšieho a efektívnejšieho poskytovania služieb a podľa možnosti prostredníctvom povzbudzovania a podpory alternatív k fyzickému premiestňovaniu sa, ako napr. telepráca, s cieľom znížiť počet ciest a ich negatívne externé vplyvy, napríklad emisie znečisťujúcich látok, a zabezpečiť lepšiu rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom;
9. vyzýva dotknuté krajiny, aby určili strategické infraštruktúrne projekty, ktoré by pomohli posilniť súdržnosť a znížiť dopravné zápchy na cestách prostredníctvom využívania intermodálnych dopravných služieb vhodných pre turistické oblasti a rast miestnych ekonomík, čím by sa podporila tvorba pracovných miest; zdôrazňuje úlohu regionálnych letísk a prístavov v predhorí Álp/Stredozemí z hľadiska dostupnosti a prepojenia alpského regiónu; považuje za dôležité prepojiť ich s cestnou a železničnou sieťou;
10. vyzýva členské štáty, aby investovali do miestnych programov tvorby pracovných miest a do infraštruktúry cestovného ruchu; žiada prijatie strategického prístupu s cieľom zabezpečiť, aby mal cestovný ruch menej sezónny charakter, a umožniť udržateľný prístup do turistických destinácií, ako sú lyžiarske strediská, za použitia verejnej dopravy, pričom treba podporovať využívanie bicyklov v kombinácii s vlakovou dopravou; zdôrazňuje, že je dôležité podporovať vytváranie sietí a zverejňovanie príkladov najlepších postupov týkajúcich sa iniciatív v oblasti udržateľného cestovného ruchu, ako sú štruktúry určené na pasívnu energiu, efektívne využívanie zdrojov a využívanie udržateľných zdrojov energie;
11. poukazuje na to, že zmena klímy má mimoriadne výrazný dosah na oblasti, ako sú Alpy, ktorých morfológia a prirodzené biotopy sú obzvlášť zraniteľné; zdôrazňuje, že EÚ a alpské členské štáty ratifikovali protokoly k Alpskému dohovoru týkajúce sa dopravy a cestovného ruchu; vyzýva členské štáty, aby dôkladne monitorovali obmedzenia týkajúce sa znečistenia ovzdušia a zaviedli politiky udržateľnej dopravy v súlade s cieľmi prijatými na parížskom zasadnutí COP 21; domnieva sa, že by sa malo vynaložiť úsilie s cieľom podnietiť MSP, aby investovali do inovácií a rozvoja v súlade s cieľmi prijatými v rámci COP 21;
12. vyzýva Komisiu, aby európskym občanom a inštitúciám zabezpečila jednoduchý a pohodlný prístup k dokumentom s cieľom zaistiť transparentnosť využívania verejných finančných prostriedkov, a domnieva sa, že v prípadoch, keď sa prístup požaduje

zo závažných dôvodov zahŕňajúcich okrem iného verejné zdravie a životné prostredie, by táto skutočnosť mala prevážiť nad akýmikoľvek úvahami týkajúcimi sa hospodárskej súťaže alebo obchodných cieľov; konštatuje, že bude potrebné, aby členské štáty investovali finančné prostriedky EÚ vyčlenené na vykonávanie stratégie pre alpský región transparentným spôsobom, pričom treba zohľadniť obmedzenia vyplývajúce zo štúdií o vplyvoch na životné prostredie a zaistiť lepšiu spoluprácu s cieľom zlepšiť výmenu osvedčených postupov; domnieva sa, že Parlament a Európsky dvor audítorov by mali každoročne preskúmať účinné vykonávanie, dosahovanie cieľov a hospodárne využívanie zdrojov;

13. domnieva sa, že príjmy z mýta a špeciálnych mýt vyberaných v alpských regiónoch určené na projekty v oblasti dopravy v alpských regiónoch by sa mali v prvom rade vyčleniť na rozvoj alpských koridorov v rámci siete TEN-T, v druhom rade na regionálne prístupové cesty a v treťom rade na miestne cesty;
14. vyzýva členské štáty a regióny, aby zabezpečili, aby boli dostupné aj ťažšie prístupné oblasti a aby v nich bolo možné poskytovať núdzovú pomoc, a žiada, aby sa zdravotná starostlivosť a prvá pomoc zaistila aj v oblastiach, kde je dopravná situácia menej priaznivá, s prihliadnutím na ich vzdialenosť od veľkých nemocníc.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	24.5.2016
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 40 -: 2 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Knut Fleckenstein, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Werner Kuhn, Curzio Maltese, Jozo Radoš, Ulrike Rodust, Davor Škrlec, Evžen Tošenovský
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Beatrix von Storch